

Päijät-Hämeen ympäristöterveys
Lahden kaupungin ympäristöterveys

OHJE

19.3.2018 / päivitys 28.1.2022, 30.3.2023

HENKILÖKUNNAN TERVEYDENTILAN SEURANTA ELINTARVIKEHUONEISTOSSA

Keneltä terveydentilan selvitys vaaditaan

Työntekijän, joka käsittelee elintarvikehuoneistossa pakkaamattomia kuumentamattomina tarjottavia elintarvikkeita, tulee esittää ennen palvelussuhteen alkua työnantajalle luotettava selvitys siitä, ettei tällä ole salmonellatartuntaa. Selvitys tulee myös esittää aina, kun työssäolon aikana on perusteltu syy epäillä, että työntekijä voi olla salmonellabakteerin kantaja (kuumeinen ripuli tai esim. perheenjäseneltä todettu salmonellatartunta). Selvitys vaaditaan myös harjoittelijoilta ja muilta vastaavilta henkilöiltä, jotka toimivat työpaikalla ilman palvelussuhdetta vähintään kuukauden.

Todistus terveydentilan selvityksestä

Terveydentilan selvityksellä ennen palvelussuhteen alkua tarkoitetaan työterveyshuollon tai terveyskeskuksen lääkärin tai hoitajan tekemää haastattelua, johon liitetään salmonellatutkimus harkinnan mukaan. Haastattelun yhteydessä työntekijälle korostetaan elintarviketyön hyviä hygieniakäytäntöjä, kuten että oireisena ei olla töissä ja työnantajalle ilmoitetaan elintarvikkeiden välityksellä mahdollisesti tarttuvasta taudista. Myös hyvän käsihygienian merkitystä työssä korostetaan ja siihen koulutetaan. Todistus terveydentilan selvityksestä on vapaamuotoinen.

Salmonellan laboratoriotutkimus tehdään haastattelun perusteella siinä tapauksessa, jos työntekijä ilmoittaa sairastavansa parhaillaan tai hänellä on edeltävän kuukauden aikana ollut kuumeinen ripulitauti. Laboratoriotutkimusta ei enää pyydetä oireettomilta työntekijöiltä ulkomaanmatkan jälkeen.

Elintarvikealan työnantajan velvollisuudet

Työntekijöiden terveydentilan selvitykset järjestää työnantaja osana työterveyshuoltoa. Työnantajan on vaadittava työntekijää esittämään terveydentilan selvitys ennen palvelussuhteen alkua. Terveydentilan seurantaohjelma ja siihen liittyvä kirjanpito tulee olla elintarvikevalvontaviranomaisen tarkastettavissa.

Henkilöt, joiden tiedetään tai epäillään kantavan elintarvikkeiden välityksellä tarttuvaa tautia, eivät saa käsitellä elintarvikkeita työssään. Jos työntekijällä todetaan salmonellatartuntaan viittaavia oireita, tulee hänet pidättää riskityöstä. Ensisijaisesti hänelle järjestetään muita työtehtäviä, joissa tartuntariski vältetään.

Elintarviketyöntekijöille on myös syytä yleisesti neuvoa, ettei minkään tartuntataudin oireillessa pidä tulla töihin. Tarvittaessa tulee olla yhteydessä työterveyshuoltoon tai terveyskeskukseen.

Terveydentilan selvityksen hankkiminen

Työntekijän tulee olla yhteydessä ensisijaisesti työterveyshuoltoon tai sen puuttuessa oman asuinkunnan terveyskeskukseen todistuksen hankkimista varten (yhteystiedot kääntöpuolella).

Päijät-Hämeen alueen sote-keskusten yhteystiedot:

Asikkala: Asikkalan sote-keskus, Terveystie 1, 17200 Vääksy.
Puhelinasiointi p. (03) 880 2802.

Hartola: Hartolan sote-keskus, Visantie 24, 19600 Hartola.
Puhelinasiointi p. (03) 410 89420.

Heinola: Heinolan sote-keskus, Torikatu 13, 18100 Heinola.
Puhelinasiointi p. (03) 849 4388.

Hollola: Hollolan sote-keskus, Terveystie 2, 15870 Hollola.
Puhelinasiointi p. (03) 880 2401.

Iitti: Harjun terveys, Iitin sote-keskus, Iitintie 29, 47400 Kausala.
Puhelinasiointi p. (04) 410 89 420

Kärkölä: Harjun terveys, Kärkölän sote-keskus, Opintie 1, 16600 Järvelä
Puhelinasiointi p. (03) 410 89 420.

Lahti: Harjun terveys, Lahden sote-keskus, Harjukatu 48, 15100 Lahti.
Puhelinasiointi: p. (03) 410 89 420.

Harjun terveys, Nastolan sote-keskus, Pekkalanatie 12–14, 15560 Nastola.
Puhelinasiointi: p. (03) 410 89 420.

Orimattila: Orimattilan sote-keskus, Terveystie 1, 16300 Orimattila.
Puhelinasiointi p. (03) 819 4260.

Padasjoki: Padasjoen sote-keskus, Kellosalmentie 24, 17500 Padasjoki.
Puhelinasiointi p. (03) 880 2930.

Sysmä: Sysmän sote-keskus, Leppäkorventie 33, 19700 Sysmä.
Puhelinasiointi p. 044 494 2585.

Tarkemmat yhteystiedot ja vastaanottojen aukioloajat:

[Sote-keskukset - Päijät-Sote \(paijat-sote.fi\)](https://www.paijat-sote.fi)

Lisätietoja:

Tartuntatautilaki 1227/2016 ja -asetus 146/2017,
Terveysten ja hyvinvointilaitoksen ohje 21/2017 Toimenpideohje salmonellatartuntojen
ehkäisemiseksi <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-932-3>
Elintarvikelaki 297/2021